

AMARG

SANT
JORDI
Patró de
Catalunya

1981
NÚM. 1

**"la Caixa
Cada dia
més
a prop."**

Més de 600 oficines unides per teleprocés vostre servei.

CAIXA DE PENSIONS
"la Caixa"

Som la
CAIXA DE CATALUNYA

**CAIXA D'ESTALVIS
DE CATALUNYA**
LA CAIXA DE TOTS

CAIXA RURAL PROVINCIAL de GIRONA

OFICINES A:

GIRONA	BLANES
BANYOLES	SANT PERE PESCADOR
CASSA DE LA SELVA	ARMENTERA
TORROELLA DE MONTGRÍ	AMER
FIGUERES	VIDRERES
LA BISBAL	SANT GREGORI
STA. COLOMA DE FARNERS	SALT
OLOT	CORNELLA DE TERRI
RIBES DE FRESCER	PALAFRUGELL
CAMPREDON	BASCARA
SANT JOAN DE LES ABADESES	VERGES
	LLAGOSTERA

AMARG

ASSOCIACIÓ MALATS RENALS GIRONA

St. Jordi NÚMERO 1

AMARG

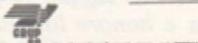
als nostres lectors

DIRECCIÓN, DISSENY I PORTADA:**XAVIER BONMATÍ I LLADÓ****REDACCIÓ:**

Francesc Jordà, Albert Pertegás, Josep Sayols, Jaume Ribas, Francisco Gómez.

COL·LABORADORS:

Dr. Ramón Pascual, Dr. A. Marqués, M. Tolosà i Surroca, Rosa Carbó, A. Castells, Anna Font Dr. C. Servitge, Jordi Juncosa, Carme Font, Carmina Más, Lourdes Puigdevall, Dolors Coll i Figueras.

EDITA: ASSOCIACIÓ MALATS RENALS GIRONA - AMARG -

Primerament us hem de dir amb certa joia, que sortim avui, diada del gloriós patró de Catalunya, gran heroi de la fe i Sant Cavaller: SANT JORDI.

I sortim per portar a tots els socis de l'AMARG i persones interessades en el problemàtic món de la insuficiència renal, un ressò de les més remarcables palpitacions de la nostra vida dins de l'Associació, per tant de que segueixin pas a pas la seva actuació en tot temps.

Desitgem que es compti amb nosaltres...

Venim a ocupar el nostre lloc i a procurar d'estar a l'alçada de la nostra responsabilitat.

La revista donarà suport a tots els que vulguin anar endavant, i acollirà amb entusiasme totes les campanyes en aquest sentit.

I per "anar endavant" volem dir col.laborar en la solució dels problemes que planteja la insuficiència renal, facilitant el trasplant i altres formes de tractament.

Volem que aquesta Associació sigui coneguda i per això ens plauria molt que els vostres companys i amics poguessin fruir el goig de compartir aquest "anar endavant" inscrivint-se com a socis de l'AMARG, i a hores d'ara ja els hi podeu assegurar que el seu treball per aquesta obra, serà sempre i en tot moment ven esmerçada i agraiada.

Que cadascú compleixi amb el seu deure en el lloc que li pertoqui.

Poques paraules més hem de dir. Volem que sigui la mateixa revista qui parli per tots nosaltres (amb les dos llengües que comparteixen la co-oficialitat de l'idioma a Catalunya).

sumari

Catalunya: la nostra història
SANT JORDI en l'acte de lluitar
amb el drac . . . . .
Festes de primavera . . . . .
Coneixeu Amarg? . . . . .
Enquesta: L'Hemodiálisi . . . . .
Mots Catalans poc usats: L'estricada . . . . .
Organització de les Nacions Unides
Declaració dels Drets dels Invàlidts . . . . .

Pàg.		Pàg.
4-5	Principios Físico-Químicos de la Diálisis	12-13
6	El per que de la informació, l'ensenyament	
7	en el tractament	14
8	Imatges de Girona - Terra nostra	
9	Aiguaviva	15
10	Recortes: los enfermos renales angustiados	16
11	Campaña de Captación, donantes	
	de riñón - Automovilismo	17
	Jo Pregunto - Última Hora	18

SANT JORDI

MonsSant-Jordi en l'acte de lluitar amb el drac

L'aigua de l'estany se començà a moure fort terriblement; lladoncs la donzella dix a monsènyer Sant Jordi: —*En jove prec-vos que fujats, car lo drac ve per mi devorar, e així no vullats ab mi perir.*—

Respòs monsènyer Sant Jordi: —*Filla, no us cal haver temor nenguna, e hajats en Déu ferma confiança, car d'aquest treball per la sua virtut sereu delliurada, car io manaré al drac de part de Jesucrist que a nenguna creatura no faça damnatge, e seguir-vos-ha així com si fos lo plus simple cadell del món.*—

Dementre estaven en aquestes raons los drac va traure lo cap fora l'aigua, e va eixir per devorar la donzella. Lladoncs monsènyer Sant Jordi muntà sobre son cavall; munint-se del senyal de la creu va anar molt abriuadament contra lo drac, lo qual venia fort terriblement per devorar la donzella. E esbrandint sa llança molt vigorosament va ferir lo drac tan fortement que va-lo gitar a terra. E llavós manà al drac monsènyer Sant Jordi, dient-li: —*Drac malvat, en lo nom de Jesucrist, te man que tot ton verí tingues en tu mateix e a nenguna persona del món tu no faces lesió ne dampnatge.*— Lladoncs dix monsènyer Sant Jordi a la donzella: —*Filla, prenets vostre correja e gitats-la sus lo coll del drac.* LLavós la donzella ab gran temor acostà's al drac e lligà-li la correja al coll; ell seguia-la així com si fos lo plus simple cadell del món, e venc-se'n devés la ciutat ab lo drac.

Veent lo poble tot aquest fet tan meravellós estaven tots estabornits qui era aquell hom qui tals coses feia; e duitant e tement lo drac, lo qual la donzella menava a la ciutat començaren a fugir ner les muntanyes e amagat-se.

—*Mal nos perprén, car tots perirem ara—*

Veent açò monsènyer Sant Jordi que les gents ají fugien va's cuitar devés la ciutat e va-los dir: —*No fujats ni hajats nenguna temor, car Nostre Senyor Jesucrist m'ha en aquesta província enviat per la vostra salut, ço que siats delliurats de les tribullacions e penes de drac, e vosaltres creets en Jesucrist e batejats-vos, e io ociuré lo drac—*

Lladoncs lo rei ple de gran meravella va dir: —*Tothom tema e honore lo déu d'aquest cavaller nomenat Jordi, car lo seu déu és delliurador e salvador de totes les coses—*

Llavós dix monsènyer Sant Jordi: —*Fills meus cars, ojats lo meu consell. Sapiats que Nostre Senyor Déu ha vistes les vostres llàgremes e ha oïts los vostres sospirs e ha'm enviat ací per ço que us delliuràs de les penes d'aquest drac; per què consell-vos que cascú de vosaltres crea ga fermament en Jesucrist e pringa lo sant sacrament del baptisme. E en així tots los vostres pecats seran delits e perdonats.—*

Llavós tot lo poble a una veu cridà: —*Un és Déu verdader, lo qual preïca Sant Jordi, e no hi ha altre Déu sinó aquell.—*

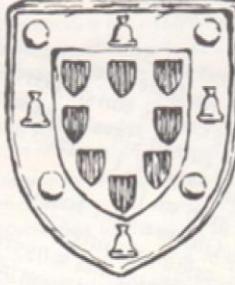
Llavós con hac oïda la veu del poble, monsènyer Sant Jordi, lo qual ia creia en Déu ver, va traure l'espasa e en presència de tot lo poble va matar lo drac e va manar que fos portat fora la ciutat. E van aparellar quatre parells de bous, los quals tiraren lo drac mort fora de la ciutat en un gran camp; e ab tant la ciutat e lo poble fon delliurat del rodat del drac.

S. JORDI

Patró de Catalunya

El fragmento —“Sant Jordi en l’acte de lluitar amb el drac”— pertenece a una de las leyendas áureas del fondo agiográfico universal, y se refiere a uno de los hechos más legendarios de nuestra historia; la hazaña del caballero Sant Jordi en su lucha con el dragón para salvar la vida de una princesa.

El monstruo según la voz popular, poseía las facultades de andar, volar y nadar, y tenía el aliento fétido, hasta tal punto, que desde muy lejos envenenaba el aire y causaba la muerte a cuantos los respiraban. Tenía su guarida en un estanque, y para saciar su voracidad le entregaban dos ovejas cada día. Cuando se terminaron éstas, el Rey Silvio dispuso que se sacrificara un vecino elegido por sorteo. Cuando la suerte escogió a la hija del Rey —Margarita—, éste se desesperó y ofreció todo el oro de las arcas reales para redimirla. El pueblo se alborotó, le trató de mal Rey, por intentar desobedecer sus propias disposiciones, y le amenazó con la muerte. El cielo envió al santo caballero para libertar a la doncella y convertir el nace al cristianismo. Sant Jordi redujo al monstruo con

sólo mostrarle la cruz de sus armas y escudo y tocándole suavemente con su lanza. Atado con su ceñidor, la princesa lo condujo aun vivo hasta la ciudad, con gran admiración de las gentes. El santo les habló y prometió acabar con el dragón si se convertían a la ley de Cristo. Todos con el Rey a la cabeza, abrazaron el cristianismo y aceptaron el bautismo. El Rey mandó elevar un sumptuoso templo dedicado a nuestra Virgen Santa María y a Sant Jordi. Junto al altar manaba una fuente cuyas aguas eran virtuosas y curaban toda suerte de dolencias.

El Santo, antes de abandonar la ciudad, hizo tres recomendaciones al nuevo Rey cristiano, a fin de servir mejor a su nuevo Dios:

- Que protegiera a la iglesia y a sus ministros.
- Que asistiera con fervor al Santo Sacrificio de la Misa.
- Y que protegiera y ayudara a los pobres.

Y dados estos consejos, desapareció. Para júbilo y solaz de las gentes el monstruo fué paseado por todo el nace.

festes de primavera

Amunt els cors!
que el vent ha deixat l'olor del verd,
i ha vestit a l'arbre sec
tot de fulles i de flors.
No cal que parleu,
que els vostres colors són la veu,
de la primavera
Ja és temps d'obrir de bat a bat,
aquest cor tancat.
Ja és temps de deixar el passat,
i mirar l'horitzó.

Amunt els cors!
que les festes han començat,
i els carrers són de claror;
un cartell clavat, una sardana,
un cremat, i un racó adornat
amb un flor
Glòria a sant Jordi!
crida un minyó,
Alcem-li una senyera,
que en aquesta primavera,
les festes són el millor

DOU DREU SOL I CIGFERI

AMARG: JUNTA DIRECTIVA

Tels. 215250 - 215254
- GIRONA

PRESIDENT

Francesc Jordà Capdevila

VICE PRESIDENT

Josep Hugas

TRESORERIA

Mercè Conesa

SECRETARIA

Francesc Gomez

VOCALS

Joan Garcia, Joan Costa, Joan Farras, Francesc Teixidor, Josep Sayols, Andreu Castells, Xavier Arumi, Jaume Ribas, Ramon Pascual, Albert Pertegas, Narcis Prim Manoli Gongora, Josep Barea.

AMARG?

Es l'Associació dels malats renals de les Gomorques Gironines. Està integrada per tots els que pateixen d'insuficiència renal, així com per totes les persones que volen col·laborar en la solució dels problemes que aquesta situació planteja.

Fins:

- a. - L'assistència als malats renals, en els aspectes següents: mèdic-socials i laborals per tal d'assolir la seva plena integració en la societat.
- b. - Contactar i relacionar-se amb altres Associacions nacionals i estrangeres, per a facilitar el trasplant renal, i altres formes de tractament.
- c. - Aconseguir la col·laboració amb tota mena d'Entitats oficials o particulars, l'activitat de les quals meni a l'assoliment dels fins de l'Associació.
- d. - Sensibilitzar i interessar a la opinió pública amb la finalitat d'aconseguir la seva cooperació econòmica i personal.
- e. - Influir en el Ministeri de Sanitat per tal de fer realitat la posta en marxa d'un pla Nacional de Diàlisi i Transplant.

Què és la Dialisi?

Es el tractament que permet la supervivència del malalt renal amb grans possibilitats de rehabilitació.

Que volem de voste?

Que ens ajudi, col·laborant a que aquesta Associació sigui coneguda, i que els seus fins siguin assumits per part dels seus amics i familiars.

Pot concretar aquesta col·laboració:

- a. - Fent-se Soci de la nostra Associació (Butlletí Intern).
- b. - Facilitant feina a les persones afectes d'Insuficiència Renal.
- c. - Enviant les adreces de tots aquells que poden estar interessats en l'Associació.

AMARG?

Es la Asociación de los enfermos renales de Girona y Comarcas. Asociación integrada por todos aquellos afectos de insuficiencia renal así como todas las personas que deseen colaborar en la solución de los problemas que esta situación plantea.

Fines:

- a. - La asistencia a los enfermos renales en los aspectos siguientes: medico-sociales y laborales para lograr su plena integración en la sociedad.
- b. - lograr y mantener relación y contacto con otras Instituciones nacionales y extranjeras, para facilitar el trasplante renal, así como otras formas de tratamiento.
- c. - Conseguir la colaboración con todo tipo de entidades oficiales o particulares cuya actividad ayude o la consecución de los fines de la Asociación.
- d. - Sensibilizar e interesar a la opinión pública con el fin de conseguir su colaboración económica y personal.
- e. - Influir en el Ministerio de Sanidad para lograr que ponga en marcha un plan Nacional de Diálisis y Transplante.

Qué es la Diálisis?

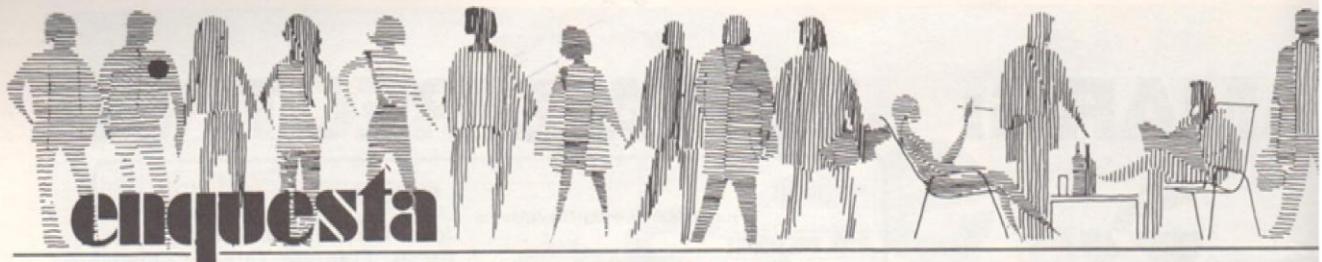
Es el tratamiento que permite la supervivencia del enfermo renal con grandes posibilidades de rehabilitación.

Qué deseamos de Usted?

Que nos ayude, colaborando a que esta Asociación sea conocida, y mejor comprendidos sus fines por sus amigos y familiares.

Puede concretar dicha colaboración:

- a. - Haciéndose Socio de nuestra Asociación (Boletín Interno).
- b. - Facilitando trabajo a las personas afectas de Insuficiencia Renal.
- c. - Remitiendo las direcciones de aquellos que puedan estar interesados en la Asociación.

enquesta

Per experiència pròpia ens hem adonat que la gent que no està posada dintre el món de l'hemodiàlisi, quasi bé no sap el que significa aquesta paraula.

S'ens ha ocorregut observar, a la gent del carrer, el nivell de coneixença sobre aquest tema.

Ens hem trobat, en general, amb una gent oberta i disposada a contestar-nos la sèrie de preguntes que hem fet.

Molts ens miraren estrenyats al sentir la paraule "hemodialisi". No n'havien sentit a parlar mai. D'altres van explicar-nos més o menys. Després d'explicar a la gent de lo que es tractava, ens va sorprendre i agradar el fet de que quasi tothom és mostrós disposat a fer-se donant de ronyons. La majoria no ho ha fet per no saber on dirigir-se o per no haver-se plantejat mai la qüestió.

Hem aprofitat a fer les enquestes per a repartir propaganda informativa a fi que la gent s'assabentí que existeix aquest tractament.

Hem fet en total 158 enquestes de les quals 10 no han estat contestades.

Les 148 restants han estat més o menys contestades i sobre elles hem fet aquesta estadística:

De les preguntes:

- 1— Saps el què és l'hemodiàlisi?
- 2— Pots explicar-ho?
- 3— Creus que s'ha de seguir el tractament tota la vida o bé s'arriben a curar?

Un 24'5 % sabia el que era l'hemodiàlisi.

Un 24'5 % només en tenia una idea.

I un 51 % no sabia el que era.

- 4— Tens alguna tarjeta de donant?

Un 12% tenia la tarjeta de donant d'ulls o de sang i un 88 no en tenia cap.

5— Donaries els ronyons per a quan no els necessitessis? Un 90 % va dir-nos que si., i un 10 / que no.

6— En cas afirmatiu, perquè no ho has fet encara?

Un 18 % per no saber on anar a donar-los, un 77 / no s'ho havia plantejat, i un 5 / per les dues coses.

En aquestes enquestes hem intentat que les contestessin tota mena de gent. Ni l'edad, ni el sexe, ni la professió, han influït en les respostes.

A la 1ª pregunta: de si sabien el que és l'hemodiàlisi, ens en hem adonat que manca informació a nivell de ràdio, televisió i premsa.

De les respostes afirmatives, la meitat saben el que és, els altres tenen idees equivocades. Es notava que només els sonava el nom, que era alguna cosa relacionada amb la sang i el ronyó.

A la pregunta de si tenien tarjetes de donant, la gran majoria ens va contestar que no en tenien cap.

Hem vist amb això que a més de faltar informació, falta també organització i un lloc adequat en el que la gent pugui anar a fer-se donant d'òrgans.

A la pregunta de si donarien els ronyons, la gent va contestar molt d'acord amb allò que esperàvem i volíem. La majoria ens va dir que sí.

Això és una altra prova de que la gent està disposada a donar els òrgans i que si no ho ha fet encara, és perquè no conèixien la manera de fer-ho, per falta de la deguda informació.

Alguna gent no es limitava tan sols a contestar-nos sinó que s'interessava pel tema i ens demanava explicació sobre l'hemodiàlisi. Això ens va palure i animar a continuar amb la nostra tasca.

Algunes de les moltes respostes que hem tingut les hem trobades prou interessants com per explicar-vos-les:

—Una professora de 39 anys que no sap el que és l'hemodiàlisi, no donaria els ronyons i explica el perquè d'aquesta posició: "hem fa impressió i crec que el pas de la vida a la mort no passa en un moment concret sinó que dura un interval i tindrà l'impressió que no hem deixarien morir en pau".

—Un mestre de 24 anys, a la pregunta què és l'hemodiàlisi diu: "és el sistema curatiu que necessiten alguns malalts dels ronyons. Es molt car donada la seva periodicitat i molt molest per el malalt".

—Un empleat de la telefònica de 21 anys a la pregunta de si creu que es poden curar els insuficients renals o no, constesta: "crec que poden arribar a curar-se extirpant els ronyons amb una complexa operació i posant-ne uns en bon estat".

Altres respostes que ens han semblat curioses i que demostren la manca d'informació, son:

—"Crec que aquests malalts poden curar-se amb una transfusió, però és molt arriscat".

—"La diàlisi és la renovació o canvi de la sang del cos".

—"La diàlisi és el netejament del ronyó".

—"Es treure la sang per filtrat-la, quedant neta i tornant a posar-la al ronyó".

"La Lourdes fent una enquesta"

Respecte si donarien els ronyons, alguns van respondre:

- "No donaria els ronyons perquè son meus".
- "No donaria els ronyons perquè hem fa por, però si hem paguessim si que els donaria".
- "No els donaria per desconfiança. Crec que de la mateixa manera que s'ha comercialitzat la sang es poden comercialitzar els ronyons".

En aquest treball, a més d'aconseguir una estadística de nivell informatiu que té la gent del tema, hem volgut donar peu a què l'informació s'estengués el màxim possible, a fi de que, amb curt plaç, en tornar a fer la mateixa enquesta, les respostes foren les més aproximades a aquestes:

1.- Saps què és l'hemodiàlisi?

- Si.

2.- En cas afirmatiu, pots explicar-ho?

- Si, és el tractament a què s'han de sotmetre les persones que estan afectades de insuficiència renal. Es fa mitjançant una màquina anomenada 'ronyó artificial'.

3.- Creus que els malalts tractats a hemodiàlisi han de seguir el tractament tota la vida o bé arriben a curar-se?

- No, tan sols acabarien aquest tractament amb un transplant del ronyó d'un donant.

4.- Tens alguna tarjeta de donant?

- Si, la d'ulls, la de sang, i la de ronyons.

5.- Donaries els ronyons per a quan no els necessitessis?

- Si, ja els tinc donats.

- Edat: totes

- Sexe: indiferent

- Professió: qualsevol.

Al llarg d'aquest treball, s'ha repetit molt sovint que el que manca, és una informació i aquesta va encaminada a fer saber a la gent que existeixen serveis d'hemodiàlisi, amb moltes persones afectades d'insuficiència renal i que està a les mans de tots que el número d'aquests malalts en redueixi donant els ronyons i fent així més possible els transplants.

Demanem i esperem la col.laboració de tots.

Aquest treball ha estat realitzat per:

Ma Rosa Carbó
Carmina Mas
Lourdes Puigdevall
Jaume Ribas

recordeu

Tenim una secció de cartes i col.laboracions espontànies anomenada "Full Obert", per tal que tothom hi digui la seva. Aquestes caldrà adreçar-les a nom d'AMARG (Revista) carrer Lorenzana, 34 de Girona.

Donarem prioritat de publicació a totes aquelles cartes que no ocupin més d'una cara d'un foli mecanografiafi a doble espai.

No es retornaran els originals, ni es mantindrà correspondència particular sobre aquests.

Esperem les vostres cartes, els vostres suggeriments i les vostres col.laboracions.

FICHET S.A.E.

Angel Guimerá, 21

Tel: 21 15 62

SALT - Girona

ALTA SEGURIDAD

EN

CAJAS FUERTES

CAJAS MURALES

MUEBLES REFRACTARIOS

ARMARIOS PARA DISQUETS

SISTEMAS DE ALARMA

INSTALACIONES BANCARIAS

INFORMESE SIN COMPROMISO

MOTS CATALANS POC USATS ...L'ESTRICADA

El que he considerat sempre més adient en les converses és la correcció mútua, sense traumes per cap dels idiomes català o castellà i menys pels interlocutors, que sàpiguen practicar-ho amb altezes de mires. No intentem buscar paraules que siguin de més o menys regust literari, sinó les d'abast comú, les de cada dia, però que molt sovint diem entre familia o amb amics, sense parar-hi massa esment, el que fa que no poques vegades hi quedem enganxats com l'ocell en el vesc.

Fixem-nos que en l'esport, escoltareu quasi tothom, que del darrer moment d'una cursa en diu "spring". Però el cas és que en català tenim un mot que hi escau d'allò més: "Estricada", que segons el diccionari Fabra, significa "caminada grossa", encara que molta gent de pagès en guarda ben bé un sentit clar: "a grans passes; a tot córrer; depressa i corrents; córrer com la tramuntana; anar a tota brida; un cop de coll; un vaitot!" De manera que el nostre mot és ben adient sense necessitat de manllevar-lo a altres. Exemple: En les curses de biciclistes, "guanyà X, degut a l'estricada final. . ." L'equivalència en castellà no l'he trobada. Crec que no hi encaixa cap nom.

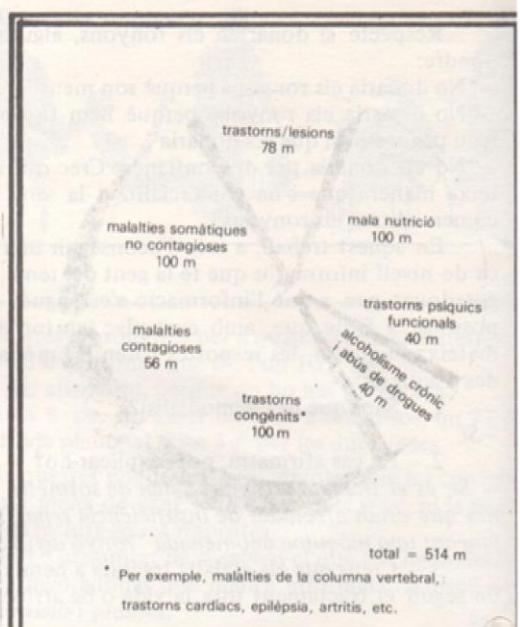
Quant en afenyar-se a córrer, fins a l'esgotament, s'ha adoptat el mot "Maraton" deduït d'un fet que tant pot ser històric com legendari: Després de la batalla que comportà la desfeta dels exèrcits del rei Darius (persa), per Melciades, general grec, on hi moriren 6.400 perses per solament 200 de grecs, era necessari comunicar-ho amb urgència al govern d'Atenes, Milciades hi envia el millor corredor, el soldat Filipes, el qual, sense reposar ni un sol moment, seguí la distància de 42 quilòmetres. Fou tant el fatic, que després de donar la notícia, morí seguidament.

L'espectacular batalla tingüé lloc en el 490 a.J.C., segons els historiadors; el que potser hi hagi una part legendaria és la de Filipes. Però acceptant el fet més o menys real la gesta del soldat, que la seva cursa sigué exactament de 42 quilòmetres i 750 metres, ha fet que en memòria seva s'hagi establert en les Olimpiades, el "Maraton".

Heus ací on ens ha menat el mot "estricada", a un fet que particularment creiem històric.

M. Tolosà i Surroca

NYAP, el científic

Classificació de les persones impedides en el món (en milions)

Segons les estimacions més moderades, una persona de cada deu pateix d'una deficiència física, mental o sensorial, congènita o adquirida. Aquestes dades són completament insuficients: les estimacions atenyen el 15 o el 20% d'acord amb les definicions emprades i les condicions considerades. *Rehabilitació Internacional* assenyalà la xifra de 500 milions de deficientes. Més de dos terços d'aquests impedits viuen als països en desenvolupament, que, en llur majoria, manquen de serveis de reeducació.

D'El Correu de la Unesco
Núm. 35. Font: OMS.

ANUNCIEU-VOS
215250-215254
COL·LABOREU AMB NOSALTRES

Organització de les Nacions Unides, Declaració dels Drets dels Invàlids.

L'Assemblea General

Conscient del compromís que els estats membres han assumit, en virtut de la Carta de les Nacions Unides, de prendre mesures conjuntament o per separat, en cooperació amb l'Organització per a promoure uns nivells més alts de vida, feina permanent per a tothom i condicions de progrés i de desenvolupament econòmic i social,

Confirmant la seva fe en els drets humans i les llibertats fonamentals i en els principis de pau, de dignitat i valor de la persona humana i de justícia social proclamats en la Carta,

Recordant els principis de la Declaració Universal de Drets Humans, dels Pactes Internacionals de Drets Humans, de la Declaració dels Drets de l'Infant i de la Declaració dels Drets del Débil Mental, a més de les normes de progrés social ja enunciades en l'Organització Internacional del Treball, l'Organització de les Nacions Unides per a l'Educació, la Ciència i la Cultura, l'Organització Mundial de la Salut, el Fons de les Nacions Unides per a la Infància i altres organitzacions interessades,

Recordant igualment la resolució 1921 (LVIII) del Consell Econòmic i

1. El terme "invàlid" designa tota persona incapacitada de subvenir pel seu compte, totalment o en part, a les necessitats d'una vida individual o social normal a conseqüència d'una deficiència, congènita o no, de les seves facultats físiques o mentals.

2. L'invàlid ha de gaudir de tots els drets enunciats en la Declaració present. Cal que hom reconegui aquests drets a tots els impedits, sense cap mena d'excepció i sense distinció ni discriminació per motius de raça, color, sexe, idioma, religió, opinions polítiques o d'altra índole, origen nacional o social, fortuna, naixement o qualsevol altra circumstància, tant si es refereix personalment a l'invàlid com a la seva família.

3. L'impedit essencialment té dret al fet que hom en respecti la dignitat humana. L'impedit, amb independència de l'origen, la natura o la gravetat dels seus trastorns i de les seves deficiències, té els mateixos drets fonamentals que els seus conciutadans de la mateixa edat, la qual cosa, en primer lloc, suposa el dret a gaudir d'una vida com cal, normal i plena fins on sigui possible.

4. L'invàlid té els mateixos drets civils i polítics que els altres éssers humans; el paràgraf 7è. de la Declaració dels Drets del Débil Mental és aplicat a tota possible limitació o supressió d'aquests drets per als impossibilitats mentals.

5. L'invàlid té dret a les mesures destinades a permetre-li d'assolir l'autonomia més gran possible.

6. L'invàlid té dret a rebre atenció mèdica, psicològica i funcional, amb inclusió dels aparells de pròtesi i ortòpedies; a la readaptació mèdica i social; a l'educació; a la formació i a la readaptació professionals; a les ajudes, els consells, serveis de col·locació i altres serveis que assegurin l'aprofitament màxim de les seves facultats i aptituds i accelerin el seu procés d'integració o de reintegració social.

7. L'invàlid té dret a la seguretat econòmica i social i a un nivell de vida decorós. Té dret, en la mesura de les seves possibilitats, a aconseguir i conservar una feina i a fer un treball útil, productiu i remunerador, i a formar part d'organitzacions sindicals.

8. L'invàlid té dret al fet que hom tingui en compte les seves necessitats particulars en totes les etapes de la planificació econòmica i social.

9. L'invàlid té dret a viure al si de la seva família o d'una llar que la substitueix i a participar en totes les tasques socials, creadores o recreatives. Cap impedit no podrà ser obligat, en matèria de residència, a un tracte diferent del que demani el seu estat o la millora que se li podria aportar. Si la perma-

Social, del 6 de maig de 1975, sobre la prevenció de la incapacitació i la readaptació dels incapacitats,

Remarcant que la Declaració sobre el Progrés i el Desenvolupament en la Qüestió Social ha proclamat la necessitat de protegir els drets dels mancats físicament i mentalment i d'assegurar llur benestar i llur rehabilitació,

Tenint present la necessitat de prevenir la incapacitat física i mental i d'ajudar els impedits a desenvolupar llurs aptituds en les esferes més diverses d'activitat, a més de fomentar-ne fins on sigui possible la incorporació a la vida social normal,

Conscient que, atès llur nivell actual de desenvolupament, hi ha països que no es troben en condicions de dedicar a aquestes tasques sinó uns esforços limitats,

Proclama la present Declaració dels Drets dels Invàlids i demana que hom prengui mesures en l'àmbit nacional i en l'internacional perquè la Declaració serveixi de base i de referència comunes per a la protecció d'aquests drets:

nència de l'invàlid en un establiment especialitzat fos indispensable, l'ambient i les condicions de vida de la institució s'hauran d'assembler fins on sigui possible als de la vida normal de les persones de la seva edat.

10. Cal que l'impedit sigui protegit contra explotació, tota reglamentació o tot tracte discriminatori, abusiu o degradant.

11. L'invàlid ha de poder comptar amb el benefici d'una assistència lletrada jurídica i competent quan hom comprèvi que aquesta assistència és indispensable per a la protecció de la seva persona i dels seus béns. Si fos objecte d'una acció judicial, caldrà que hom el sotmeti a un procediment just que tingui plenament en compte les seves condicions físiques i mentals.

12. Les organitzacions d'invàlids podran ser consultades amb profit respecte a tots els afers que siguin relacionats amb els drets humans i altres drets dels impeditits.

13. L'invàlid, la seva família i la comunitat on viu han de ser informats plenament, per tots els mitjans adients, dels drets enunciats en la Declaració present.

9 de desembre del 1975
Trentè període de sessions
Resolució 3447

Principios FISICO·QUÍMICOS de la DIALISIS

A. – Membranas / B. – Difusión / C. – Osmosis
D. – Ultrafiltración

Esquema histórico de las técnicas en Diálisis.

En 1931 ABEL, ROWNTREE, TURNER, experimentaron el 1er. riñón artificial ideado y construido por ellos. Como membrana utilizaron tubos de *colodion*, e hicieron pasar sangre de conejo en un baño isotónico (suero fisiológico); como anticoagulante utilizaron *hirudina* (sustancia extraída de la cabeza de las sanguisugras).

En 1938 se utilizó por 1ª vez la membrana de *celofán* y como anticoagulante la *heparina*.

En 1944 KOLFF realizó la 1ª hemodiálisis a pacientes agudos.

Desde entonces hasta hoy, ha evolucionado enormemente la técnica de hemodiálisis, aunque seguimos utilizando la membrana de celofán pero de características diferentes y la heparina.

A. – MEMBRANAS

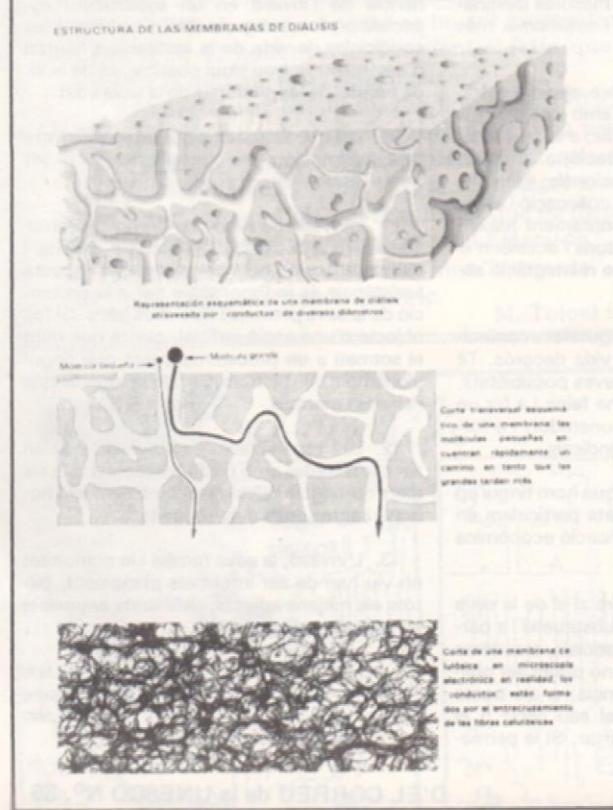
1. – Celofán / 2. – Peritoneo

1. – CELOFAN: extraído de la pared de las células vegetales. Características principales:

– La medida de los orificios o poros: se expresa en unidades Angstrom o Dalton, siendo estas de 50 (recordemos que el glóbulo rojo tiene un diámetro de 8.000), dejando pasar los electrolitos y moléculas pequeñas (urea, creatinina) y no dejando pasar los globulos rojos, proteínas, bacterias, etc. . .

– Forma de los poros: La forma ovalada mejora la función de la membrana, a diferencia de los que la tienen en forma redondeada.

FIG.1

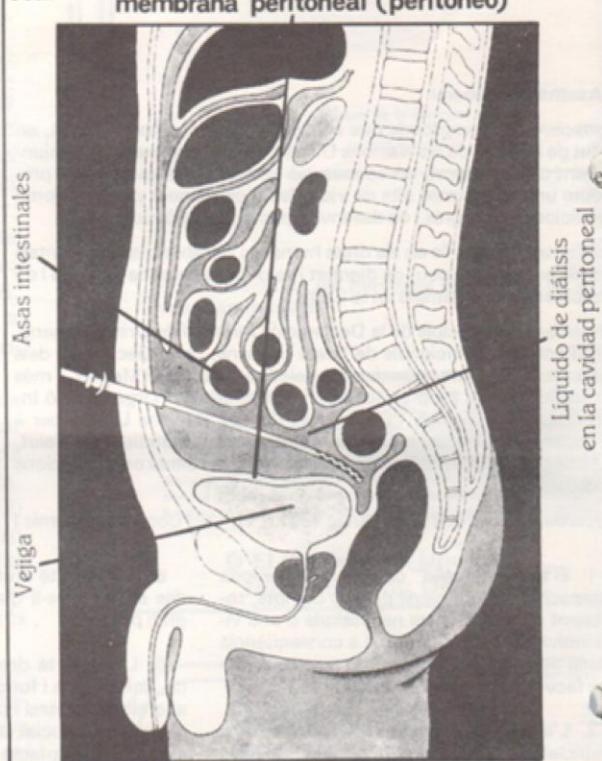

– Retención de la humedad: El celofán al ser de celulosa de procedencia vegetal, cuando absorbe humedad se dilata, haciendo más pequeños los poros.

– Grosor de las membranas: Cuanto más finas son, más rápido es el intercambio a través de ella ya que hay menor resistencia, pero también, hay más facilidad de rotura. Para conseguir disminuir esta fragilidad se utiliza un derivado del celofán, el CUPROPHAN, cuyo grosor mínimo conseguido sin comprometer la fragilidad es de 11 (micras).

– Carácter trombogénico de la superficie de la mem-

FIG.2 membrana peritoneal (peritoneo)

brana: La presencia de trombos (o coágulos) resta eficacia a la membrana ya que obtura los poros disminuyendo la superficie de intercambio. (Fig. 1)

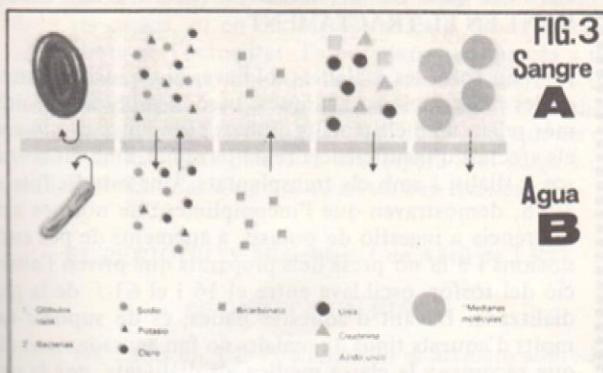
2. – PERITONEO: es una membrana serosa, lisa, transparente, elástica, de un grosor de 50 a 150 (micras) y de una superficie de unos 2 m²; que cubre nuestros intestinos. (Ver Fig. 2)

Se comporta como una membrana semipermeable, al estar muy vascularizada se puede establecer el proceso dialítico de intercambio entre la sangre y el líquido introducido en la cavidad abdominal.

B. – DIFUSIÓN

Las moléculas de una solución se mueven continuamente, siendo esta la causa de que dos soluciones se pongan en contacto y haya una mezcla homogénea. Si las soluciones, antes referidas, están separadas por una membrana semipermeable, tendrá lugar una difusión igual entre las dos soluciones pero de carácter selectivo. Se mezclarán solo las moléculas que sean lo bastante pequeñas para poder pasar a través de los poros de la membrana.

El movimiento de cualquier partícula será dado por la diferencia de concentración en ambos lados de la

membrana. La sustancia difusible atravesará la membrana hasta igualar las dos soluciones. (Fig. 3)

Suponiendo que nos interese que una sustancia X pase del compartimiento A al B, lo que tendremos que hacer es: que la concentración de la sustancia X en el compartimento B sea igual o próximo a cero. Sabiendo que mientras haya gradiente de concentración habrá difusión de A hacia B, hasta llegar al equilibrio.

Si queremos que el gradiente se mantenga con el fin de continuar extrayendo la sustancia X en el compartimento A, tendremos que ir llenando la solución B con el cual disminuirá la concentración y continuará la diferencia de gradiente; por tanto, el paso de sustancia de A hacia B.

El calor, la turbulencia, favorecen el paso a través de la membrana, si en lugar del símbolo X colocamos las palabras urea, creatinina, etc... llegamos al principio técnico de la diálisis renal.

Por experiencia clínica se ha demostrado una cierta ineeficacia en la hemodiálisis, de cara a la poca dialización de las "moléculas intermedias" cuyo peso molecular se halla en 300 a 1.500, muchas de ellas sin identificar, las cuales hacemos responsables principales de la toxicidad urémica; todo ello constituye la hipótesis de las "moléculas intermedias" (BABB y COLS 1972).

De aquí se desarrolló la teoría del "m²/hora" y la teoría de la "sangre lavada", todas ellas conducidas a aumentar el tamaño de los poros y del área de la membrana y a reducir el tiempo de tratamiento (diálisis corta).

La difusibilidad de las moléculas medianas está po-

co influida por el flujo de sangre o por el flujo del líquido de diálisis.

Continuando con el esquema de las soluciones A y B, si nos interesa que una molécula pequeña *no pase* de A hacia B tenemos que procurar que en las dos soluciones haya la misma concentración. Si esto lo aplicamos a la diálisis renal, estas pequeñas moléculas las podemos llamar: Sodio o Cloro o Calcio o Magnesio, etc... Siendo A al compartimento de sangre y B el de líquido de diálisis, tendremos que procurar que el contenido de electrolitos (iones) presentes en B se aproxime a la concentración normal del plasma humano.

Es inevitable que, al lado de la difusión de sustancias tóxicas se nos escapen otras sustancias, vitaminas, hidrosolubles, ácido fólico, que no desearemos que salieran, por tanto, tendremos que aportarlas al paciente.

Caso contrario: es posible que sustancias presentes en el líquido de diálisis (cobre, zinc), por motivos, en general, de instalación de agua poco segura, entren hacia la sangre pudiendo producir graves accidentes, si bien con aguas tratadas por ósmosis inversa o desionizada podemos evitar estos accidentes.

C. - OSMOSIS

Proceso pasivo, que actúa por gradiente de concentración. Por ejemplo: si en un recipiente de agua separada por una membrana semipermeable añadimos azúcar en el compartimento B, habrá un paso de agua del compartimento A al B.

Aplicado a la diálisis peritoneal, el compartimento A serían los vasos sanguíneos (sangre), el compartimento B sería la capacidad y la membrana semipermeable sería el peritoneo.

Para extraer líquido del paciente perfundimos soluciones de diálisis peritoneal con una concentración de azúcar de 35 gr/l. Si por el contrario no queremos extraer tanto líquido, añadimos una concentración de 15 gr/l. (Fig. 4).

D. - ULTRAFILTRACION

Es el paso del agua y solutos a través de la membrana semipermeable, obligados por el aumento de presión. Las moléculas de agua pasan fácilmente los poros de la membrana.

La presión positiva o succión (menor negativa) en el líquido de los compartimentos, favorecen la salida del agua y solutos.

Observando el dibujo (Fig. 5) vemos que aplicando un peso (presión) sobre el compartimento A forzaremos el paso de agua y solutos al compartimento B, en este caso habremos aplicado una presión positiva.

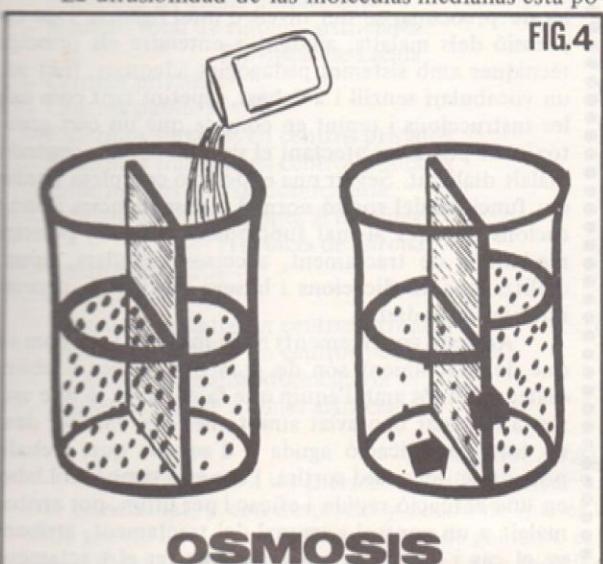
La presión negativa la podemos realizar succionando el compartimento B, habiendo así un paso de solutos y agua de A hacia B. Si aplicamos ambas presiones a la vez (positiva y negativa) facilitaremos mucho más el paso de agua de A hacia B.

Aplicando este concepto a la diálisis veremos que podemos graduar la presión positiva dentro del dializador obstruyendo mediante una pinza el retorno venoso. Y por el contrario si pinzamos la entrada de agua al dializador provocaremos la presión negativa.

La suma de estas dos presiones se llama PTM (presión transmembránica) que es la presión total a soportar por la membrana.

La ultrafiltración es mucho más utilizada y efectiva para la *extracción de peso*.

Ver figura 5, en página 15.

—El dia 25 de Març, a l'Hospital Clínic de Barcelona, el Professor J. Mª Gil-Vernet i el seu equip mèdic, han fet un trasplant renal, a la noia Merce Arumí de Girona.

La donant del ronyó és la seva mare. La Mercé Arumí feia quatre anys que es diàlitzava. En el moment de donar aquesta notícia, el ronyó funciona bé. Des d'aquí li desitgem molta sort.

—Després d'haver tingut una xerrada, representants de l'AMARG amb la Direcció i Caps de Servei de la Residència Sanitària de Girona, sobre la possibilitat d'extracció de ronyons procedents de cadàvers, ens hem assabentat de que en el mes de Març ha tingut lloc una nova donació i extracció de ronyons, que per manca de receptors adequats a Catalunya, van ésser enviats a altres unitats de trasplantament.

Agraïm la col.laboració del personal de l'esmentada institució, que va contribuir a que aquesta donació es portés a terme.

RESUM DE TOT ALLO FET PER L'ASSOCIACIÓ A PARTIR DE LA FORMACIÓ DE LA NOVA JUNTA

El 23 de Novembre de 1980 i després de feta la votació es constituí la nova junta amb un 97 / a favor, un 3 / en blanc i un 0 / en contra, quedant formada per:

PRESIDENT: Francesc Jordà Capdevila, **VICEPRESIDENT:** Josep Hugas; **TESORERA:** Mercè Conesa; **SECRETARI:** Francesc Gomez; **VOCALS:** Joan Garcia, Joan Costa, Joan Farras, Francesc Teixidor, Josep Sayols, Andreu Castells, Xavier Arumí, Jaume Ribas, Ramón Pascual, Albert Pertegás, Narcís Prim, Manoli Gongora, Josep Barea.

Es reuneix la junta una vegada al mes per a tractar diferents temes relacionats amb l'Associació i amb diàlisi.

Es fan xarles a càrrec de metges i diètistes; assemblees, reunions i trobades en les quals s'informa als socis de la marxa de l'Associació.

A principi d'any es dóna relació de gastos i guanys de l'Associació i s'envia al Govern Civil.

Cada trimestre es fan rebuts per cobrar les quotes als socis, les quals ajuden a l'Associació.

Actualment s'està portant a cap la campanya de mentalització de donants de ronyó gràcies a l'aportació econòmica per part del Serem, Caixes, a la col.laboració de les farmàcies, i al treball d'alguns interessats.

Per Nadal es vengueren números de la Loteria en benefici de l'Associació. També s'enviaren felicitacions a totes les entitats col.laboradores.

S'acordà fer una revista tipus butlletí informatiu de l'AMARG en la qual hi col.laborassin tant metges com socis i en la qual s'hi tractessin tot tipus de temes entre els quals n'hi haguessin de relacionats amb diàlisis i amb l'Associació.

S'intentà parlar amb la Seguretat Social sobre la possibilitat d'anar a diàlisis amb cotxe particular, pagant un tant per quilòmetre, preu que mai seria tant costós com anar amb taxi. D'aquest intent no se'n tragué cap profit.

A tothom qui ompli la tarja de donant se li farà un carnet de donant.

La Sala de ball la GATZARA d'Anglès, deixa a l'Associació la discoteca un dissabte a la nit amb entrada total per a l'Associació menys els drets d'autors. S'intentarà portar-hi un conjunt o artista per animar.

EL PER QUÈ DE LA INFORMACIÓ I L'ENSENYAMENT EN EL TRACTAMENT

En totes les malalties sol haver-hi un incompliment de les prescripcions mèdiques, però el problema té molt més relleu amb els malalts crònics i sense cap dubte amb els afectats d'insuficiència renal terminal, amb els sotmesos a diàlisi i amb els transplantats. Uns estudis fets en 1978, demostraven que l'incompliment de normes amb referència a ingestió de potassi, a augment de pes entre sessions i a la no presa dels preparats que priven l'absorció del fòsfor, oscilava entre el 16 i el 61% de la gent dialitzada. Davant d'aquestes dades, és de suposar que molts d'aquests tipus de malalts no fan acuradament allò que recomana la classe mèdica als diàlitzats, per la qual cosa els poden sorgir greus problemes vitals. Allò que és curiós i és trist, és que en alguns no se'ls veu cap esforç per arreglar l'incompliment i en altres, un cert orgull amb aquesta actuació. Convé també ressaltar que, llevat d'ocasions excepcionals, les normes dites pel metge i el seu compliment al peu de la lletra no són dolentes per la salut. Cal recordar l'anècdota de la malalta de grip, que en ser visitada pel metge, va dir-li que estigués al llit, ja la propera visita, l'oblit que va fer-ne el metge i els mesos que la malalta va passar-se al llit esperant que el metge tornés.

Les raons que motiven l'incompliment són diverses, però sabem que la informació i l'ensenyament ajuden molt a aconseguir un bon emmotllament al tractament.

Un malalt sense informació no és apte per complir acuradament, però repetits estudis han demostrat que amb la sola informació no ni ha prou, ja que ha de tenir-se en compte, per exemple, que la persona no rep la informació o els estímuls com ho fa una màquina i a més, ignorem com manejarà les informacions, tota vegada que el ser humà és capaç de processar-les de moltes maneres, arribant de vegades a capgirar-les o ignorar-les d'acord amb l'estat emocional i necessitats (ambdós força intensos a la majoria dels diàlitzats).

Amb tot, la nostra experiència personal ens ha demostrat, que aquells que són informats i ensenyats i que comprenen el motiu són qui s'emmotllen a tot allò que diu el metge i al mateix temps, aconsegueixen un nivell grau de rehabilitació.

A fi que tota aquesta tasca tingui efectivitat, hom ha de preocupar-se del nivell d'intel·ligència i de comprensió dels malalts, ajudant a entendre els principis i tècniques amb sistemes pedagògics adequats, fent servir un vocabulari senzill i a l'abast, repetint tant com calgui les instruccions i tenint en compte que un cert grau de toxicitat pot estar afectant el sistema nerviós central del malalt diàlitzat. Seguir una exposició completa i ordenada: funcions del ronyó normal, conseqüències i complicacions degudes al mal funcionament renal, principis i modalitats de tractament, accessos vasculars, tipus de diàlitzadors, medicacions i la seva motivació, necessitat i utilitat de la dieta, . . .

Aquests coneixements de la malaltia i del com i per què del tractament són de gran utilitat per establir un diàleg fructuós amb l'equip que fa el servei, ja que ajudaran a detectar ben aviat símptomes que van per davant de tota complicació aguda o d'aquella que, treballant poc a poc, més tard sortirà. Permetrà també, col.laborar en una actuació ràpida i eficaç i per últim, pot arribar el malalt a un control personal del tractament, arribant si ve el cas i convé, la possibilitat de fer el tractament al propi domicili.

Es sabut que una altra modalitat de tractament és el trasplant renal, la qual obviament, no és aplicable ni a tots els cassos, ni en els cassos indicats, d'una manera immediata en l'actualitat. Es per això, que mercès a un bon ensenyament, un bon coneixement i sobretot un bon compliment de les normes del tractament en diàlisi, es millora la qualitat i la quantitat de la vida, que en els cassos indicats ens permetrà una espera més llarga i un millor resultat del trasplant renal un cop realitzat.

EL PERIODICO, Miércoles, 1 de Abril de 1.981

SE OFRECE UN RIÑON

He leido en EL PERIODICO el artículo sobre las enfermedades del riñón. Quiero comunicar que no tendría inconveniente alguno en ofrecer uno de mis riñones a alguna persona que los necesitara por que fuera joven y a ser posible de una edad similar a la mía; yo tengo 25 años. Y también quiero comunicar que lo haría sin interés por mi parte. ¿Por qué hago esto? La explicación es muy simple. Mi condena es muy larga en este cementerio de hombres vivos que es la cárcel de Barcelona; no hacen falta órganos de ningún tipo ya que en la larga noche de aquí no hay vida de ninguna forma. Espero ser útil a alguien de allí fuera.

José Antonio Bueno Zambrano. (Barcelona)

SIN NINGUNA CONSULTA, EL INSALUD RECORTA LAS SUBVENCIONES

LA IRC EN CIFRAS Provincia de Barcelona

- Centros privados	16
- Centros públicos	7
- Enfermos tratados en centros Privados	715
- Enfermos tratados en centros públicos	215
- Enfermos en diálisis domiciliaria	31
- Número total de riñones artificiales	309

Provincia de Tarragona

- Centros privados	1
- Centros públicos	0
- Enfermos tratados en centros Privados	5
- Enfermos tratados en centros públicos	0
- Enfermos en diálisis domiciliaria	0
- Número total de riñones artificiales	18

Provincia de Lleida

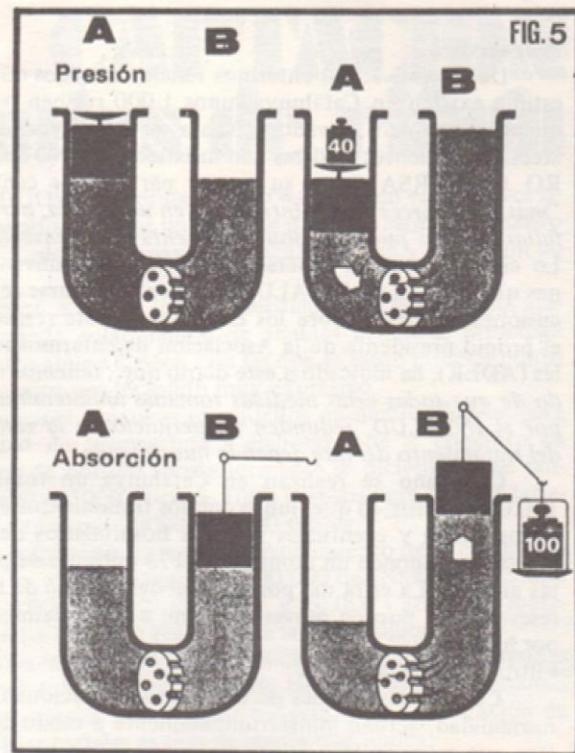
- Centros privados	0
- Centros públicos	1
- Enfermos tratados en centros privados	0
- Enfermos tratados en centros públicos	7
- Enfermos en diálisis domiciliaria	0
- Número total de riñones artificiales	13

Provincia de Girona

- Centros privados	1
- Centros públicos	1
- Enfermos tratados en centros privados	60
- Enfermos tratados en centros públicos	13
- Enfermos en diálisis domiciliaria	0
- Número total de riñones artificiales	18

JOSEP CATALÀ

Sin consultar ni a los enfermos renales afectados, ni a la Generalitat, y con desprecio y olvido de que es un tema pronto a traspasarse al organismo de gobierno catalán, el INSALUD (Seguridad Social) acaba de decidir rebajar las subvenciones que venían recibiendo los centros

gracias a los riñones artificiales. La reducción supone unos 800 millones de pesetas anuales. El presidente de la Asociación de enfermos renales ha manifestado a EL NOTICIERO UNIVERSAL que 'mucho nos tememos que ello redunde en perjuicio de la calidad del tratamiento del que depende nuestra vida'.

Diversos de los 27 centros médicos que en Catalunya disponen de los 352 "riñones artificiales" con que tratar a los casi 1.300 enfermos de insuficiencia renal crónica (IRC) que existen en nuestro país, acaban de recibir comunicados de INSALUD (antiguo INP) por los que les informa que van a ser recortadas las subvenciones que actualmente reciben de este organismo por practicar sesiones de hemodiálisis a los afiliados a la Seguridad Social. Según ha podido saber EL NOTICIERO UNIVERSAL, estas reducciones se concretan en que los centros médicos privados que prestan tales servicios percibirán 11.000 pesetas por sesión y enfermo, en lugar de las 15.980 que, como promedio, venían siendo subvencionadas.

Las tarifas más caras en Catalunya

La tarifa pro cada servicio en España es, precisamente de unas 11.000 pesetas, pero en Catalunya se había fijado en casi 16.000, por cuanto se introducían mayores gastos en virtud de superiores costes en la purificación de aguas, principalmente. El INSALUD, sin consultar en absoluto a la Generalitat, según se ha informado a este diario en el Departamento de Planificación Sanitaria de la Conselleria de Sanitat, ni a ninguna asociación de enfermos renales, ni a los centros privados que van a resultar afectados, quiere tratar con el mismo rasante a todas las zonas españolas, con olvido y desprecio no sólo de los propios afectados, sino también del hecho de que, en el plazo máximo de un mes, tales competencias iban a traspasarse a la Generalitat, con lo que esta nueva "armonización" político-sanitaria de tarifas trae como consecuencia que el organismo de gobierno catalán se encuentre, tan pronto se le pasen estas competencias, con

Peor servicio

De los casi 1.300 enfermos renales crónicos que se estima existen en Catalunya, unos 1.000 reciben tratamiento en centros privados y van a ser los mayormente afectados. Fuentes médicas han insistido a EL NOTICIERO UNIVERSAL que su mayor parte, tales centros "más bien parecen estar integrados en una mafia, pero al faltar centros públicos, son totalmente indispensables". Lo cierto es que, al haberseles recortado las subvenciones que reciben de INSALUD, pueden registrarse repercusiones negativas sobre los enfermos. A este respecto, el propio presidente de la Asociación de enfermos renales (ADER), ha indicado a este diario que "tenemos miedo de que todas estas medidas tomadas unilateralmente por el INSALUD, redunden en perjuicio de la calidad del tratamiento del que depende nuestra vida".

Cada año se realizan en Catalunya un total de 160.000 diálisis, lo que, junto con los tratamientos complementarios y eventuales ingresos hospitalarios de los afectados, suponen un monto de 3.173 millones de pesetas anuales. La cifra da, por sí, ideal del cúmulo de intereses que se pueden mover en torno a los tratamientos por hemodiálisis.

Filtro artificial de sangre

Cuando los riñones de una persona funcionan con normalidad, actúan ininterrumpidamente a modo de filtros que retienen las toxinas que arrastra consigo la sangre. De los riñones, las toxinas son excretadas por la orina, eliminándolas de esta manera del cuerpo.

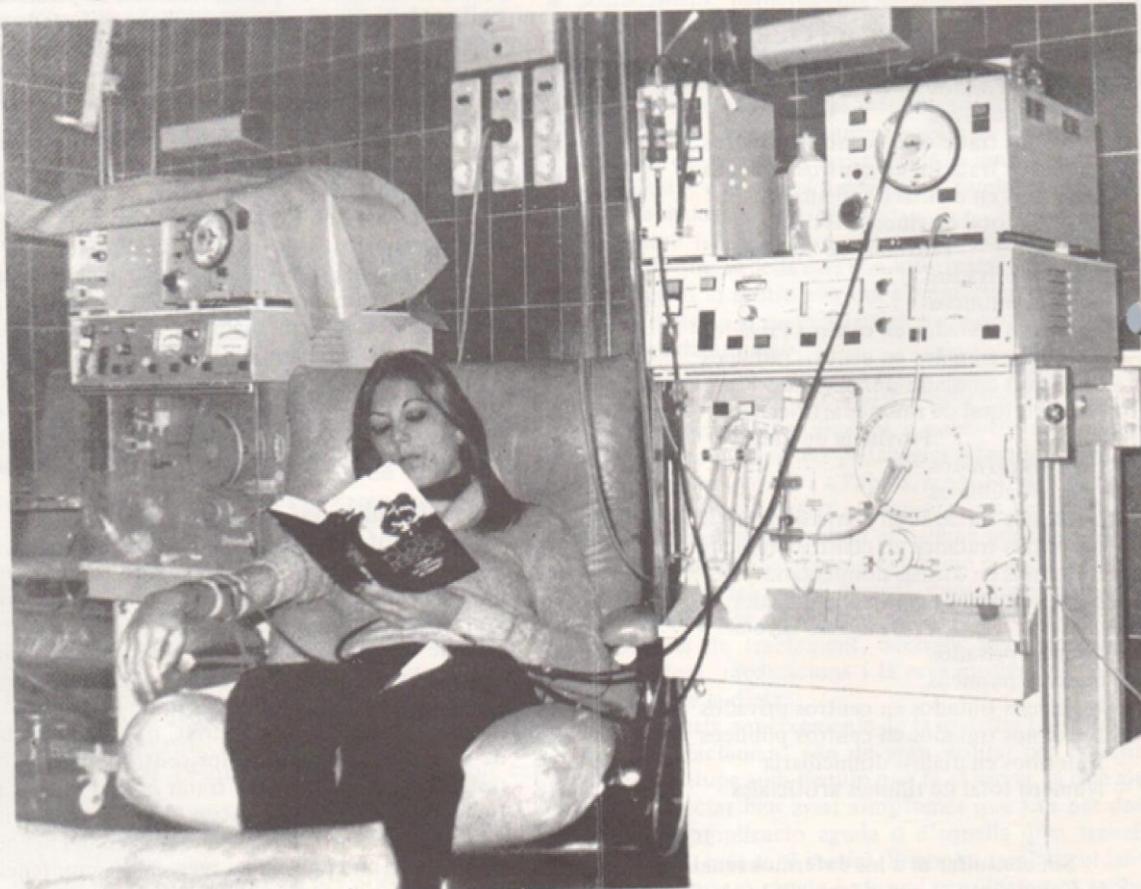
En las personas afectadas por insuficiencia renal

o enfermedad terminal sólo uno cumple todos sus

crónica, los riñones no efectúan como debieran su papel filtrante, con lo que las toxinas siguen en la sangre y, al aumentar su concentración, llegan a poner en peligro mortal al sujeto que sufre tal afección. Esta irregularidad puede corregirse artificialmente, sometiéndose el enfermo —que por otra parte, puede hacer vida perfectamente normal— a dos o tres sesiones semanales de hemodiálisis o, como se le conoce popularmente, al "riñón artificial".

Consiste éste en una máquina junto a la que permanece el enfermo, en tanto a través de unas sondas su sangre va al dializador, retornando ya limpia y purificada, inyectándose de forma continuada en tanto dura la sesión de diálisis. Como se comprenderá, los productos químico-farmacéuticos que deben utilizarse para "lavar" la sangre deben tener una pureza extraordinaria.

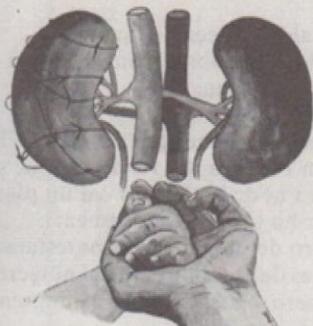
Los enfermos renales, pues, dependen —de por vida— de estas máquinas, a las que deben acudir, como se ha dicho, dos o tres veces por semana, so pena de poner en serio peligro su vida. Esta dependencia, como puede suponerse, condiciona de manera grave la actividad del enfermo, puesto que no puede alejarse en demasiada medida de dónde está un riñón artificial, provocando, asimismo, grandes desplazamientos, en aquellos ciudadanos que no viven en lugares dotados con ellos. No es por otra cosa, que los enfermos renales han venido siendo las más ferocientes defensores de la Ley —ya aprobada— sobre Trasplantes de Órganos, puesto que saben que, de disponer de un sólo riñón sano, ya no es preciso que acudan a las referidas sesiones semanales.

Las cifras indican el número de enfermos, en cada comarca, sometidos a sesiones de diálisis. No todos reciben tratamiento en su comarca, sino que muchos de ellos realizan frecuentes y largos viajes entre provincias. Así, el promedio kilométrico/enfermo/año es de 5.652.

CAMPAÑA DE CAPTACION donantes de riñón

FES ALGUNA COSA PER
SALVAR UNA VIDA...!

ELS TEUS RONYONS
PODEN SALVAR-NE DUES. DONALS ARA
PER QUAN JA NO ELS NECESSITIS.

AMARG
LORENZANA, 26 Tels. 215250 - 215254 - GIRONA

¡HOLA AMIGOS! Un cordial saludo a todos. En estas breves líneas hemos procurado elaborar un informe de como se ha organizado y se está desarrollando la campana de mentalización y captación de donantes del riñón.

La idea empezó a tomar forma a mediados del pasado año, gracias a la desinteresada colaboración de algunas personas, principalmente la de nuestro amigo Xavier, con las que se pudo poner a punto un dibujo que creemos nos ha salido muy expresivo.

Nuestros primeros objetivos en aquellos momentos fueron para decidir la cantidad de propaganda a elaborar, que se concretó en 15000 calendarios de bolsillo (posteriormente se hicieron otros tantos), 15000 carteles, 15000 Posters, 1000 Displais para colocar tarjetas de donante (se editaron 70000) y 2000 sobres.

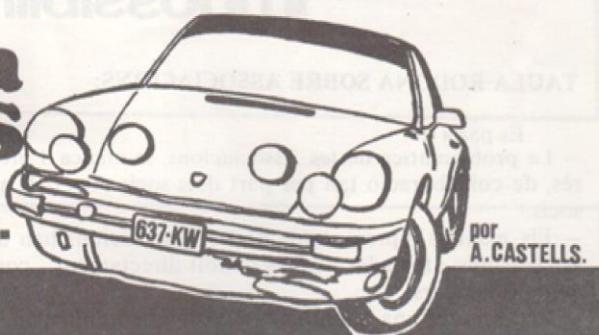
Los fondos suficientes para el desenvolvimiento de la campana se obtuvieron de la siguiente manera: 300.000 de INSERSO, 25.000 CPVA, 25.000 CAPG, 5000 B. Catalana, y 20.000 Caritas. El material impreso ascendía 450.000 Ptas, aparte la distribución.

Como podreis imaginarnos la consecución de todas estas ayudas nos costó un gran esfuerzo. No obstante hay que seguir trabajando porque labor hay mucha que realizar todavía, y la colaboración de todos para ir a pegar carteles es más necesaria que nunca.

Nuestro viaje a VALS les BAINS

rallye montecarlo 1981.

AUTOMOVILISMO

El Rallye de Montecarlo es la prueba de automovilismo que acapara más la atención tanto del espectador habitual como el eventual, ya sea por una mayor difusión o por su justa fama.

Movidos por nuestra afición y teniendo en cuenta nuestra limitación, nos desplazamos a Francia para poder vivir de cerca su desarrollo, que comprendía del 24 al 31 de Enero. Naturalmente nos hubiera gustado seguir la totalidad de la misma, pero al tener que someternos a tratamientos de diálisis, no nos lo permitió.

De este modo decidimos ir, sin alterar nuestras sesiones de diálisis Pedro Arpa, Pedro Moner y quien os relata, Andreu Castells.

Salimos de Girona el martes 27 de Enero, a las seis de la mañana, en dirección a Montelimar (Francia), recorriendo los 400 Km que distan ambas ciudades en unas cuatro horas. De allí nos dirigimos a Vals les Bains donde tenía lugar la concentración de todos los participantes del Rallye.

Después y con la ayuda de un mapa fuimos a la prueba cronometrada de Burzet-Lachamp Raphael, Mézilhac (32 km). Llegamos dos horas antes del paso de los participantes por lo que aprovechamos para comer y descansar.

El tiempo era bueno a pesar del viento frío que soplababa.

pantes, concluyendo hacia las siete unos 200 coches. La temperatura al anochecer descendió enseguida bajo cero.

De regreso nos detuvimos en Montelimar para comprar turrón (nougat).

Llegamos a Girona entre las dos y tres de la mañana, para ir a las 7 a Diálisis.

Recorrimos cerca de 1.100 Km y con renovados ánimos de volver el próximo año.

JO PREGUNTO

"Jo pregunto" vol presentar-se als lectors de la revista com una nova secció habitual de la mateixa, que solicita la col.laboració de tothom, contribuint-hi tot preguntant.

"Jo pregunto" és la possibilitat de resoldre qualsevol dubte o qüestió relacionada amb les diferents modalitats de la diàlisi (hemodiàlisi hospitalària i domiciliària, diàlisi peritoneal, CAPD) i del trasplant renal, no només en l'aspecte purament tècnic, sinó també en altres aspectes implicats en l'entorn del tractament de l'insuficiència renal crònica, com ara el social o el laboral.

Per això cada resposta serà confeccionada per

l'especialista més convenient. La revista AMARG coordinarà aquests.

Les preguntes caldrà adreçar-les a:

Servei de Nefrologia i Diàlisi - Clínica Girona
c/. Lorenzana, 34
GIRONA

o bé, entregar-les a mà, a la Secretaria del Servei. Hauran de portar el nom i adreça del remitent, que si ho desitja, pot demanar l'ús de les inicials o d'un pseudònim (per això, cal fer-ho constar precisament).

En cada número de la revista es contestaran les preguntes rebudes des de la publicació del número anterior fins que el número següent es porti a l'impremta.

1^{ESL} JORNADES GIRONINES Impossibilitats Físics i Sensorials

TAULA RODONA SOBRE ASSOCIACIONS:

Es parla de:

- La problemàtica de les Associacions, la manca d'interès, de col.laboració tan per part dels socis com dels no socis.
- Els màxims representants de les Associacions han de ser persones afectades directa o molt directament —com pares i familiars.
- Necessitat d'una coordinadora general entre la qual hi figurin com a mínim dos metges d'enfermetats generals.

Aquesta coordinadora ha de potenciar al màxim la problemàtica de les Associacions en general i no de cada una en particular.

— Convocar pròximament una assamblea per elegir coordinadora. La seva tasca serà la de trobar medis de comunicació comuns a tots; comunicar a totes les Associacions tenir-les informades; recollir idees de les assamblees; procurar activitats; demanar ajuda a diferents entitats; procurar la màxima assistència a les diferents convocatries. . .

— Formar una comissió permanent amb representants de cada associació per portar a terme tot allò dit.

◎AMARG ◎ULTIMA HORA

Amb alegre companyeria, entre personal facultatiu, socis d'Amarg i familiars accompanyants, es celebrà el passat 29 de març un dinar de germanor, en el qual s'obsequià a tots aquells que desenvolupen una tasca en pro de la diàlisi.

El acte va tenir lloc en un conegut restaurant de l'estany de Banyoles, enregistrant una gran concurrència.

Com anècdota cal dir-vos que les taules, 4, 5, i 6 formaven part de l'anomenada pels serveis "ruta del piano".

Donada la data de realització de la diada, i essent a hores d'ara a l'impremta la nostra revista, tan sols hem pogut publicar aquesta petita ressenya; no obstant

ampliem l'informació amb una imatge ben eloquènt de l'ambient que es respirava. Ambient de festa.

Cada experiència és un pas endavant!...

AMARG

**CAIXA D'ESTALVIS
PROVINCIAL
DE GIRONA**

ESTEM ARRELATS

Oficina Central: Avgda. Sant Francesc, 34 - 36

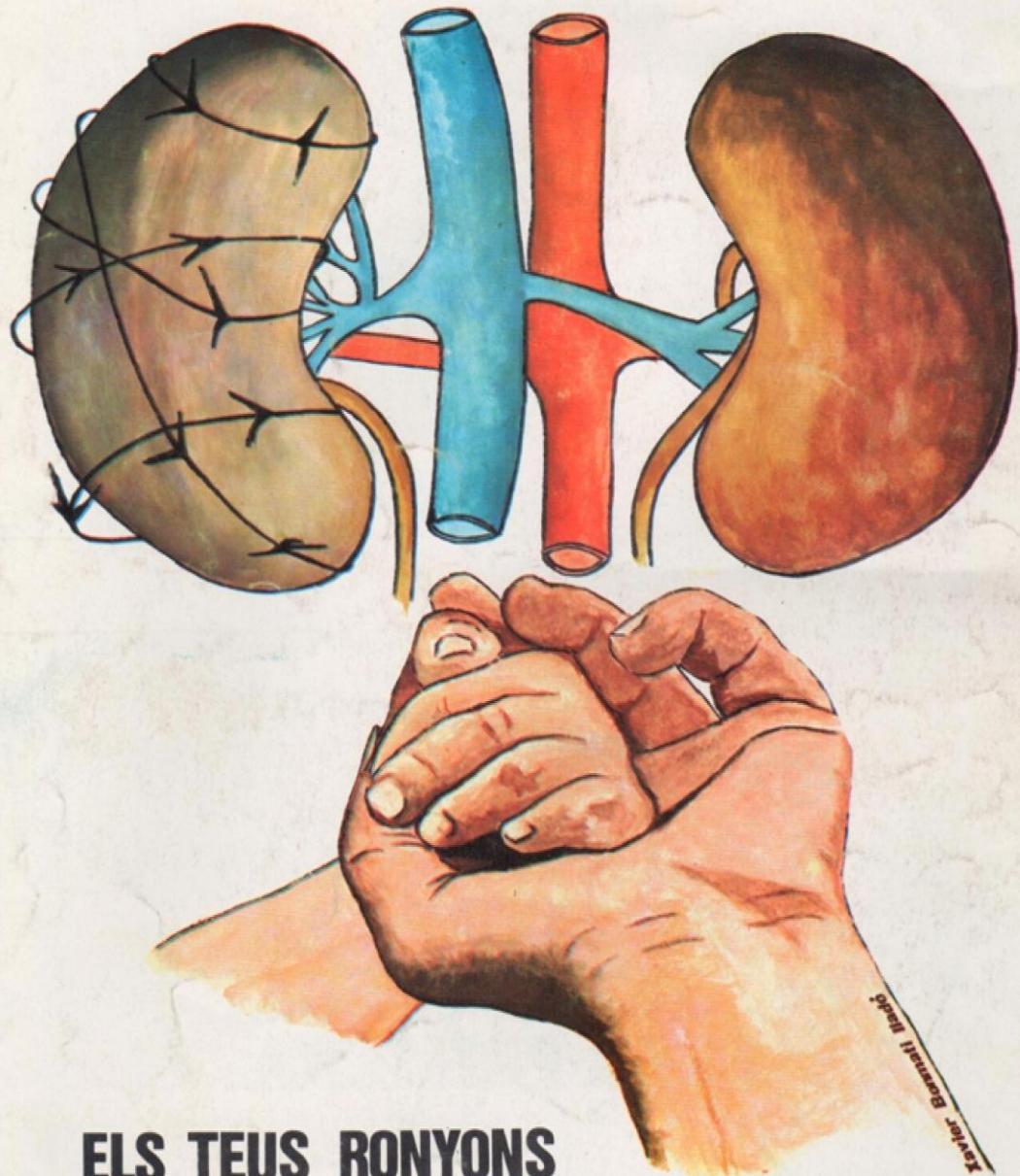
**ESTALVI
3^a EDAT**

**PER A
NOSALTRES, LA
“TERCERA EDAT”
ÉS LA PRIMERA**

BANCA CATALANA
BANC INDUSTRIAL DE CATALUNYA
BANC DE BARCELONA
BANC DE GIRONA

FES ALGUNA COSA PER SALVAR UNA VIDA....!

ELS TEUS RONYONS
PODEN SALVAR-NE DUES. DONA'LS ARA
PER QUAN JA NO ELS NECESSITIS.

